

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31
2600 Glostrup
Att.: Mette Hulstrøm og Anne Sofie Grove

4. marts 2013

KOPENHAGEN FUR
LANGAGERVEJ 60
2600 GLOSTRUP
TLF 4326 1000
FAX 4326 1126
KOPENHAGENFUR.COM
CVR-NR. 15275413

NORDEA BANK DANMARK A/S
KONTONR. 2100-0751141270
SWIFT NDEADKKK

ERHVERVSPOLITISK OG JURIDISK
AFDELING
TLF 4326 1000

DP@
KOPENHAGENFUR.COM

J.nr. 2013-15-261-02400/MEHUL/ANSO: Høring om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr

Med nærværende brev skal Dansk Pelsdyravlerforening afgive bemærkninger til Fødevarestyrelsens forslag til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr – herunder det nye krav om hylde og rør til mink.

Forslaget indebærer, at bekendtgørelsens § 20 udvides, så der stilles krav om permanent adgang til såvel rør som hylde for mink. Desuden foreslås § 51, stk. 2 ophævet.

Særkrav på udokumenteret grundlag

Fødevarestyrelsens veterinærfaglige baggrund for ændringsforslaget fremgår af følgende passus i Veterinærforslag II:

"Desuden indføres der krav om yderligere berigelse af minks miljø, med det formål at forebygge stereotypi inden for den aftalte ramme på 12 mio. kr. om året. Det er Fødevarestyrelsens veterinærfaglige vurdering, at kombinationen af halm, hylde og rør opfylder dette formål, og således vil føre til øget velfærd i minkproduktionen. Kravet skal gælde fra d. 31. december 2013."

Dansk Pelsdyravlerforening skal indledningsvis beklage, at sagligheden bag den kommende regulering svigter både med hensyn til det faglige grundlag, økonomi og hjemmelsgrundlag.

Formålet med de nye krav er således at forebygge stereotypi på trods af, at denne adfærd kun forekommer i et yderst beskedent omfang i minkavl og at der ikke er faglig dokumentation for effekten af et kombineret krav om hylde og rør herpå. Allerede i forbindelse med forligsdrøftelserne gjorde Dansk Pelsdyravlerforening tydeligt opmærksom på, at antagelsen om stereotypi som et aktuelt og omfattende problem bygger på forestillinger snarere end reel viden om velfærden i moderne minkavl. Med det skærpede krav om hylde og rør i alle minkbure er der således i bedste fald tale om en mulig løsning på et angiveligt problem. Hvorledes man agter at vurdere effekten på dyrenes velfærd samt den formodede samfundsværdi og nytte af en investering på mindst 135 mio. kr., er således et åbent spørgsmål.

Som anført under forligsdrøftelserne er det faktiske omkostningsniveau langt fra tilstrækkeligt belyst. Der skal etableres hylde og rør i godt 11 mio. minkbure, mens der i veterinærforslaget er af-

sat en årlig ramme på 12 mio. kr. hertil. Det siger sig selv, at dette hverken fagligt eller økonomisk hænger sammen.

Der er således tale om nationale særkrav, der uden sikker velfærdsgevinst for dyrene påfører danske minkavlere nye byrder på mindst 135 mio. kr. Et ubegribeligt tiltag på et tidspunkt, hvor regeringen igen og igen betoner behovet for at styrke Danmarks konkurrenceevne. Nye og ubegrundede særbyrder på et eksporterhverv er i indlysende modstrid med regeringens egen erklærede målsætning om at bevare og skabe flest mulige, danske arbejdspladser. I det omfang der argumenteres med, at erhvervet netop nu "har råd til" øgede omkostninger på grund af det historisk høje prisniveau, som de danske minkskind p.t. opnår, er der rettelig tale om en særskat på minkavl. Hvis dette virkelig skulle være hensigten, må vi i al stilfærdighed foreslå, at de 135 mio. i stedet bruges til øget velfærd i form af flere varme hænder til ældrepleje, børne- og ungeindsats samt skole- og uddannelsesområdet. Her ville der i det mindste være sandsynlighed for, at samfundet fik gavn af investeringerne - frem for udokumenterede krav til dyrevelfærd.

Det anføres i øvrigt i høringsmaterialet, at bekendtgørelsesudkastet skal notificeres i henhold til informationsproceduredirektivet, hvilket i sig selv udsætter ikrafttrædelse med mindst 3 måneder. Det må i den forbindelse forudsættes, at det ved notifikationen kommer til at fremgå med hvilket formål, de skærpede, danske særkrav til berigelse indføres. I det foreliggende høringsmateriale fremgår dette således intetsteds, og medlemslandene er dermed uden reel mulighed for at vurdere den faglige baggrund, herunder evt. forskningsbaseret viden i relation til det nye, danske krav.

Ændringsbekendtgørelsen mere vidtgående end Veterinærforlig II

- hvalpeperioden bør undtages fra krav om rør

Mens kombinationen af hylder og rør ikke dokumenterbart modvirker stereotypi eller gavner velfærden i hele produktionsåret, er det erfaringen, at rør i burene kan føre til decideret forringelse af velfærden i hvalpeperioden.

Stereotypi forekommer ikke i den periode, hvor avlstæverne har små hvalpe, hvilket bl.a. skyldes, at tæverne naturligvis i denne periode er fuldt beskæftiget med at passe de nyfødte hvalpe. Veterinærforliget indeholder da heller ikke et krav om permanent adgang til berigelsesobjekterne. Dertil kommer, at rør i burene i perioden, hvor burene er udstyret med hvalpenet, kan give hygiejnemæssige problemer. Af disse grunde foreslår Dansk Pelsdyravlerforening, at der ikke stilles krav om permanent adgang til rør. Bekendtgørelsen bør således indeholde en undtagelse, så der sikres mulighed for, at adgang til rør kan udelades i de få uger i slutningen af april og maj måned, hvor burene er udstyret med hvalpenet.

Til støtte for samme synspunkt henvises i øvrigt til vedlagte brev af januar 2013 fra Den Danske Dyr lægeforening til Fødevarerstyrelsen.

Urealistisk og uhjemlet kort overgangsfrist

Af dyreværnslovens § 4 fremgår, at der ved fastsættelse af regler om dyrs opstaldning og inventar heri skal inddrages en overgangsordning, der sikrer, at landbruget får rimelig tid til omstilling.

"Dyreværnslovens § 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om dyrs opholdsarealer og opholdsrum og om inventaret heri, herunder at opholdsrum og inventar skal godkendes, før det tages i brug.

Stk. 2. Regler vedrørende dyr i landbruget, der ikke beror på en forpligtelse af international karakter, kan alene fastsættes efter stk. 1, når de er af mindre indgribende betydning, jf. dog § 6.

Stk. 3. Ved fastsættelse af regler efter stk. 1 om dyr i landbruget skal der fastsættes overgangsordninger, der sikrer, at landbruget får rimelig tid til at omstille sig."

Dansk Pelsdyravlerforening finder Fødevarestyrelsens forslag til overgangsordning i strid med dyreværnslovens § 4. Det skyldes følgende:

- 1) Fødevarestyrelsen foreslår, at det nye krav om yderligere berigelse af minkbure træder i kraft den 1. juli 2013 med en overgangsfrist til den 31. december 2013 – det vil sige en overgangsperiode på blot 6 måneder! Det forekommer umiddelbart indlysende, at hensynet til en rimelig omstillingsperiode ikke er iagttaget med en så iøjnefaldende kort tidsfrist som her foreslået. Det gælder så meget desto mere i lyset af berigelseskravets omfang og økonomiske konsekvens som beskrevet nedenfor.

Der findes knap 1.500 minkfarme i Danmark med samlet mere end 11 mio. bure. Fødevarestyrelsen antager med den foreslåede overgangsordning, at producenterne af farmudstyr i løbet af efteråret kan producere og levere mere end 11 mio. hylder/rør samt at avlerne, deres medarbejdere eller montører i løbet af de samme 6 måneder kan nå at montere disse i burene.

Efter de beregninger og undersøgelser Dansk Pelsdyravlerforening har foretaget, ligger det fast, at det vil være en klar umulighed at efterkomme det nye berigelseskrav inden årsskiftet. Producenterne vil ganske enkelt ikke kunne levere så store kvanta på så kort tid, og avlerne står dermed uden chance for at efterleve lovens krav. Årsagen hertil er efter vor opfattelse, at Fødevarestyrelsen negligerer omfanget af det nye berigelseskrav. Et indtryk, der klart understøttes af den korte overgangsfrist, som styrelsen foreslår i medfør af ændringsbekendtgørelsens § 2, samt ophævelsen af den hidtidige § 51, stk. 2.

Erhvervet har naturligvis intet ønske om at fremstå som kollektive lovbrydere på en så helt urimelig baggrund. Af samme grund gjorde vi på centralt hold med det samme opmærksom på umuligheden i leverance, da det nye berigelseskrav blev gjort os bekendt. På baggrund af vore drøftelser med ministeren måtte vi forstå, at leveringsproblemerne ville blive særskilt håndteret ved fastsættelse af de endelige regler, herunder den praktiske indfasning. Dette er imidlertid på ingen måde tilfældet i Fødevarestyrelsens foreliggende ændringsbekendtgørelse.

På farmniveau bemærkes det desuden, at alle burene er i brug i den foreslåede overgangsperiode, indtil pelsningen er overstået.

Mens rør relativt nemt kan lægges ind i burene hele året rundt, er det derimod langt mere besværligt arbejdsmæssigt og også generende for dyrene at montere hylder i bure, der er i brug. Dette vil således kræve, at dyrene lukkes inde i deres redekasse forud for monteringen.

- 2) Veterinærførlig II hviler på en grundlæggende forudsætning om, at kravet om berigelse med rør og hylde skal implementeres inden for en økonomisk ramme på 12 mio. kr. årligt.

Som nævnt er det vor klare opfattelse, at såvel omfanget som omkostningerne ved indførelse af et samtidigt krav om hylde og rør notorisk er undervurderet, og at den årlige ramme på 12 mio. kr. er helt utilstrækkelig.

Til belysning heraf vedlægges et aktuelt og konkret tilbud fra en af de største, danske leverandører af udstyr til minkfarme, Hedensted Gruppen. Tilbuddet viser de faktiske omkostninger til opfyldelse af Fødevarestyrelsens forslag om krav om både hylde og rør på en gennemsnitlig dansk minkfarm med en avlsdyrbestand på ca. 2.000 avlstæver, der sammen med avlshanner og ungdyr indhuses i de dertil krævede ca. 7.500 bure. Det forudsættes, at halvdelen af burene skal forsynes med rør og den anden halvdel med hylde, for at farmen som helhed opfylder det nye lovkrav.

Som det ses, skal den gennemsnitlige avler investere godt 90.000 kr., svarende til 45 kr. pr. tæve, før samtlige bure er udstyret med såvel en hylde som et rør. Med en aktuell avlsbestand på 3 mio. tæver bliver de samlede omkostninger dermed ca. 135 mio. kr.

Beregning af branchens samlede omkostning:

Antal farme i Danmark		1.500
Samlet avlsbesætning i Danmark		Ca. 3 mio. avlstæver
Antal bure pr. avlstæve		3,75 bur
Antal bure i Danmark	$3.000.000 * 3,75$	11.250.000 bure
Omkostning til hylde/rør til gennemsnitsfarm jf. vedlagte tilbud		Ca. 90.000 kr.
Omkostning pr. bur jf. tilbud	$90.000 / 7.500$	12 kr.
Samlet brancheomkostning	$12 * 11.250.000$	135.000.000 kr.

Hertil kommer omkostninger til vedligeholdelse og ekstra lønomkostninger, fordi den løbende håndtering af dyrene bliver besværliggjort af berigelsesobjekterne.

Det bemærkes, at der er tale om en minimumsimplentering i form af de billigst mulige og lovlige rør og hylde. Der kan være andre og gode grunde til at vælge dyrere løsninger, herunder rør med større diameter. Det konkrete tilbud tilstræber dog i udgangspunktet at kunne sammenlignes med de af Fødevarestyrelsen anslåede udgifter til hylde og rør på i alt ca. 48 mio. kr. (d.v.s den årlige ramme på 12 mio. kr.), der som bekendt netop baserer sig på en minimumsløsning.

Der foreligger ikke kendte data om den aktuelle forekomst af hylde og rør på de danske farme. Det vil dog sandsynligvis vise sig, at den anslåede fordeling af bure med henholdsvis hylde eller rør ikke som anslået er 50/50. I praksis vil der snarere monteres hylde i ca. 75 % af burene. Som det ses, er prisen på en hylde næsten tre gange så høj som for et rør, og mange avlere vil derfor have valgt rør frem for hylde i medfør af den nuværende lovgivning.

Ydermere indebærer tilbuddet montering af mere end 100 hylde i timen, hvilket forekommer overestimeret, og der kan i givet fald være tale om nye bure. Montagen må således i mange tilfælde forventes at blive dyrere end i den konkrete tilbudspris. Samlet set er ovenstående estimeret på den samlede omkostning for erhvervet på i alt ca. 135 mio. kr. absolut konservativt sat. De faktiske udgifter vil snarere nærme sig 160 mio. kr.

Med en foreslået indfasning inden udløbet af 2013 afviger ændringsforslaget således markant fra veterinærforslagets forudsætning om, at berigelseskravet kan gennemføres inden for en maksimal økonomisk ramme på 12 mio. kr. årligt.

- 3) Ved vedtagelsen af bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr nr. 1734/2006 fastsatte Justitsministeriet i medfør af § 51, stk. 2 en overgangsordning på mere end et år for kravet om avlernes valgmulighed med hensyn til tildeling af enten hylde eller rør.

Desuden indføjede Justitsministeriet § 51, stk. 2, 2. pkt. om muligheden for i særlige tilfælde at forlænge overgangsfristen på baggrund af en konkret vurdering. Denne bestemmelse havde til formål at sikre en mulighed for fristforlængelse for farme, hvor det nye berigelseskrav var særligt bebyrdende.

Som det fremgår ovenfor, foreligger der ikke nogen faglig dokumentation for, at krav om permanent adgang til såvel rør som hylde forebygger stereotypi eller gavner velfærden. Der er således tale om indførelse af en regulering, der ikke hviler på et sagligt grundlag, og således ikke varetager almene beskyttelsesværdige hensyn - oven i købet uden rimelige overgangsregler. For at imødegå indgrebets ekspropriationslignende karakter bør nye krav gennemføres under iagttagelse af rimelige overgangsfrister, som det er sædvanlig praksis, når der fastsættes sådanne regler inden for landbruget.

Der findes en lang række eksempler på overgangsordninger i forbindelse med fastsættelse af dyrevelfærdsregler i forhold til forskellige dyrehold. Eksempelvis blev der ved vedtagelsen af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg (lov nr. 520 af 26. maj 2010) blandt andet indført en bestemmelse om ungdyrs hudpleje, idet § 31 i loven fastlægger, at ungdyr, der opstaldes i grupper, skal have adgang til at udføre hudpleje. I de fleste tilfælde vil der være tale om opsætning af såkaldte kobørster. Der blev for eksisterende bedrifter i den forbindelse etableret en overgangsordning på 4 år, d.v.s. at kravet først finder anvendelse i 2014. Tilsvarende er der i lov om indendørs hold af smågriese, avis- og slagtesvin (lov nr. 104 af 14. februar 2000) krav til rode- og beskæftigelsesmateriale (§ 5). Der er med loven givet en overgangsordning i forhold til eksisterende bedrifter på 10 år, hvilket betyder, at kravet først træder i kraft i 2015. Som endnu et eksempel kan nævnes, at der i forbindelse med vedtagelser og ikrafttræden af lov om hold af heste (lov nr. 528 af 6. juni 2007) blev indført et forbud om opstaldning i spiltov. I forhold til eksisterende bedrifter blev der givet en overgangsordning på 3 år, således at reglen trådte i kraft i 2011.

Ovenstående eksempler viser med al ønskelig tydelighed, at de foreslåede 6 måneder på ingen måde lever op til den praksis, der normalt følges i landbruget.

Til yderligere belysning heraf vedlægges link til aktuelle overgangsordninger vedr. hold af kvæg: https://www.landbrugsinfo.dk/Kvaeg/Sundhed-og-dyrevelfaerd/Sider/Oversigt_over_overgangsordninger.aspx

Kravet om en forlængelse af overgangsfristen stemmer også overens med de grundlæggende principper i dyreværnslovens § 4, stk. 3, hvoraf det klart og utvetydigt fremgår, at regler om dyrs opholdsrum og inventar skal fastsættes med overgangsordninger, der sikrer, at landbruget får rimelig tid til at omstille sig.

Som det er dokumenteret ovenfor, ligger det ud fra en konkret vurdering fast, at en omstillingsperiode på 6 måneder helt åbenbart ikke opfylder lovens betingelser om "rimelig tid til at omstille sig". Alene det forhold, at det fysisk set er umuligt for erhvervet at opfylde de nye krav inden den 31. december 2013, betyder, at forslaget ikke er foreneligt med dyreværnsloven. Hertil kommer, at den fastsatte frist er markant kortere end de frister, der normalt opereres med inden for landbruget, jf. ovenfor.

Behov for praktisk løsning

En opretholdelse af kravet om en overgangsperiode på 6 måneder vil – særligt under hensyn til de ovenfor beskrevne omstændigheder – klart være i strid med dyreværnslovens § 4, stk. 3 og almindelige forvaltningsretlige lighedsprincipper. En rimelig omstillingsperiode kombineret med opretholdelse af bekendtgørelsens mulighed i § 51, stk. 2 for i særlige bebyrdende tilfælde at forlænge fristen, vil afbøde de betydelige juridiske betænkeligheder, det foreliggende forslag indebærer.

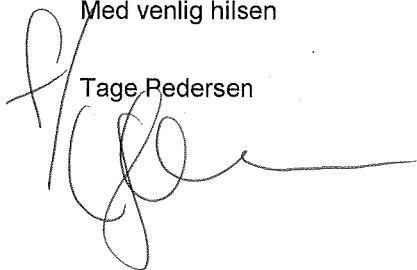
Veterinærforliget er tiltrådt af alle folketingets partier og er dermed også udtryk for et bredt, politisk ønske om yderligere berigelse til mink. I konsekvens heraf skal vi derfor opfordre til, at man i det mindste åbner mulighed for en overgangsordning, der gør det praktisk muligt for erhvervet at efterkomme dette.

På baggrund af forligets økonomiske forudsætninger synes en trinvis indfasning eneste mulige løsning. Dansk Pelsdyravlerforening foreslår derfor, at kravet om adgang til såvel hylde som rør indfases successivt over 4 år, så andelen af bure med både hylde og rør på de enkelte farme med virkning fra 31. december 2013 stiger med 25 % årligt – 25 % i 2014, 50 % i 2015, 75 % i 2016 og resten i 2017.

Vi håber, at ovenstående vil føre til de helt nødvendige og konstruktive ændringer af bekendtgørelsesudkastet, og vi står naturligvis til rådighed for snarlige drøftelser herom.

Med venlig hilsen

Tage Pedersen

Bilag.

1. Tilbud af 7. februar 2013 fra Hedensted Gruppen om levering og montering af hylder og rør på standardminkfarm
2. Kopi af brev fra Den Danske Dyrlægeforening til Fødevarestyrelsen, januar 2013, om udmøntningen af veterinærforlig II, herunder muligheden for at undlade brug af rør i perioden med hvalpenet i minkbure.